

ALEI TZION ELUL PROGRAMME (III) – YOM KIPPUR

Kapparot

שו"ע או"ח סי' תר"ה סע' א'

מה שנוהגים לעשות כפרה בערב יום כיפורים לשחוט תרנגול על כל בן זכר ולומר עליו פסוקים, יש למנוע המנהג. הגה: ויש מהגאונים שכתבו מנהג זה, וכן כתבו אותו רבים מן האחרונים, וכן נוהגין בכל מדינות אלו ואין לשנות, כי הוא מנהג ותיקין. ונוהגין ליקח תרנגול זכר לזכר, ולנקבה לוקחין תרנגולת (ב"י בשם תשב"ץ), ולוקחין למעוברת ב' תרנגולים אולי תלד זכר; ובוחרין בתרנגולים לבנים, על דרך שנאמר: אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו (ישעיה א, יח) ונהגו ליתן הכפרות לעניים, או לפדותן בממון שנותנים לעניים (מהרי"ל). ויש מקומות שנוהגין לילך על הקברות ולהרבות בצדקה, והכל מנהג יפה. ויש להסמיך שחיטת הכפרות מיד לאחר שהחזירו עליו. וסמך ידיו עליו, דמות הקרבן; וזורקין ו בני מעיהם על הגגות או בחצר, מקום שהעופות יכולין לקחת משם (טור).

פרש"י מס' שבת דף פ"א ע"ב

האי פרפיסא - עציץ נקוב שזרעו בו, ובתשובת הגאונים מצאתי: שעושין חותלות מכפות תמרים, וממלאין אותם עפר וזבל בהמה, ועשרים ושנים או חמישה עשר יום לפני ראש השנה עושין כל אחד ואחד לשם כל קטן וקטנה שבבית, וזורעים לתוכן פול המצרי או קיטנית, וקורין לו פורפיסא, וצומח, ובערב ראש השנה נוטל כל אחד שלו, ומחזירו סביבות ראשו שבעה פעמים, ואומר: זה תחת זה, וזה חליפתי וזה תמורת, ומשליכו לנהר.

Eating on Erev Yom Kippur

שו"ע או"ח סי' תר"ד סע' א'

מצוה לאכול בערב יו"כ ולהרבות בסעודה. הגה: ואסור להתענות בו אפילו תענית חלום (מהרי"ל), ואם נדר להתענות בו עיין לעיל סימן תק"ע סעיף ב'.

מס' פסחים דף ס"ח ע"ב

מר בריה דרבנא כולה שתא הוה יתיב בתעניתא, לבר מעצרתא ופוריא ומעלי יומא דכיפורי. עצרת - יום שניתנה בו תורה, פוריא - ימי משתה ושמחה כתיב, מעלי יומא דכיפורי - דתני חייא בר רב מדפתי: וענייתם את נפשתיכם בתשעה לחדש וכי בתשעה מתענין? והלא בעשירי מתענין! אלא לומר לך: כל האוכל ושותה בתשעה בו - מעלה עליו הכתוב כאילו מתענה תשיעי ועשירי.

שערי תשובה לרבינו יונה שער ד'

ח ועתה כי אין לנו קרבנות בעונותינו ובעונות אבותינו, אם חטא בהרהורי הלב או שעבר על מצות עשה, יקרא פרשת העולה אשר בתחילת סדר ויקרא ובתחלת סדר צו את אהרן, כי מקרא פרשת הקרבן יהיה לנו במקום הקרבת הקרבן, בין שנקרא בכתב בין שנקרא בעל פה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מנחות קז): כל העוסק בפרשת עולה כאילו הקריב עולה, בפרשת חטאת - כאילו הקריב חטאת, בפרשת אשם כאילו הקריב אשם.

ואם עבר אדם על מצות לא תעשה ועשה תשובה, ידאג לעונו ויכסוף ויחכה להגיע ליום הכפורים למען יתרצה אל השם יתברך, כי רצונו חיי הנפש והגוף וחיי כל נוצר, כמו שנאמר (תהלים ל, ו): "חיים ברצונו". ועל כן אמרו רבותינו זכרונם לברכה (ראש השנה ט, א): כל הקובע סעודה בערב יום הכפורים כאילו נצטוו להתענות תשיעי ועשירי והתענה בהם, כי הראה שמחתו בהגיע זמן כפרתו, ותהיה לו לעדה על דאגתו לאשמתו, ויגונותיו לעונותיו.

ט והשנית כי בשאר ימים טובים אנחנו קובעים סעודה לשמחת המצוה, כי יגדל וישגא מאד שכר השמחה על המצוות, כמו שנאמר (דברי הימים א כט, יז): "ועתה עמך הנמצאו פה ראיתי בשמחה להתנדב לך", ונאמר (דברים כח, מז): "תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב", ומפני שהצום ביום הכפורים, נתחייבו לקבוע סעודה על שמחת המצוה בערב יום הכפורים.

י והשלישית למען נחזק להרבות תפלה ותחנונים ביום הכפורים ולשית עצות בנפשנו על התשובה ועיקריה.

Rational Explanation – Artscroll Machzor (p. 52)

Kol Nidre emphasises for us the extreme gravity that the Torah attaches not only to formal vows and oaths, but to the general concept that one must keep his word. The Talmud teaches that vows should be avoided (Ned 22a) and that violation of vows can lead to the death of loved ones (Shabbat 32b). Consequently, when we preface the Yom Kippur prayers not with pleas for forgiveness, but with a declaration regarding vows, we are reminding ourselves of the importance of scrupulously honouring our commitments. Thus we begin Yom Kippur with the recognition that a Jew's word is sacred. If he cannot carry out a vow, he must seek nullification through the halachically prescribed means, but under no circumstances may he ignore it. It is indicative of the gravity Judaism attaches to vows and promises that the Jew prefaces his Yom Kippur prayers for forgiveness and repentance with *Kol Nidre*; we cannot make peace with God until we absolve ourselves from the grievous sin of violating our word.

Kabbalistic Interpretation – Artscroll Machzor (p. 52)

Kabbalistically, the message of *Kol Nidre* is addressed primarily as a plea to God. Since the beginning of its national existence, Israel's sins have provoked God to take oaths that he would punish, exile, or even do away with the nation. In the Torah we find Moses interceding with God on more than one occasion on behalf of a sinful Israel. The Talmud relates that Rabba bar Bar Chana heard a heavenly voice saying, "Woe is me that I have sworn [to exile my people], but now that I have sworn who can annul it for me?" (BB 74a). Thus, *Kol Nidre* implies to God that just as we seek to annul vows we should not have taken, so may he annul his oaths to remove his presence from his people and his city.

ערוך השלחן או"ח סי' תרי"ט סע' ג'

ואח"כ עומד הש"ץ ואומר כל נדרי בניגון ג' פעמים וכבר בארנו ביר"ד ס"ס רי"א דאין זה מועיל לשום דבר לא מיבעיא בנדר ושבועה שנשבע לאחרים שהרי לא על דעתו נשבע אלא על דעת המשביעו וכ"ש בשבועות שנשבעים למלך המדינה שאין ביכולתם להתיר כלל אלא אפילו בשבועות ונדרים השייכים רק לו לעצמו כגון נשבע או נדר שלא יאכל בשר או שיתענה וכיוצא בזה אין זה מועיל אלא במתנה על להבא שכל נדר שידור יהא בטל וישכח זה בשעת הנדר וכיון שעתה היא נוסחא קבועה לא שייך שכחה על זה והיא רק תפלה ככל התפלות ומרמזת שתקובל תפלתנו כמבואר מתוך דברי הזוהר הנדפס במחזורים קודם כל נדרי וכל התפלה מכונה בשם תפלת כל נדרי:

Rabbi Lord Jonathan Sacks - Commentary to the Machzor

The synagogue, in other words, could be turned into a court of law. That is the function of *Kol Nidre*. Precisely because it is not a prayer but a legal process, it signals that for the next twenty-five hours what is about to happen is something more and other than prayer in the conventional sense.

The prayers of Yom Kippur are different from those of any other festival. They include a legal act, confession, a plea of guilt that rightly belongs in a court of law. Physically, the synagogue looks like it does the rest of the year, but functionally it has changed. The Beit Knesset has become a Beit Din. The synagogue is now a court of law. Sitting on the Throne of Justice is God Himself and we are the prisoners at the bar. The trail that began on Rosh Hashanah has reached its last day. We are the accused, and we are about to be judged on the evidence of our lives. So *Kol Nidre*, the prayer-that-is-not-a-prayer, transforms the house of prayer into a law-court, providing the setting and mood for the unique drama that will reach its climax at Neila when the court rises, the Judge is ready to leave, and the verdict, written, is about to be sealed.

That is the first dimension of *Kol Nidre*, but we can go a level deeper.

How, after all, does *teshuva* work? We confess our wrongs, express remorse, and resolve not to repeat, but how can we undo the past? Surely, what's done is done. The asymmetry of time means that we can affect the future but not the past. However, it is not quite so. *The release of vows that takes place through Kol Nidre constitutes a legal precedent – the only one – for what we seek; through teshuva, to achieve for our sins.* The ground on which we seek annulment of vows is *harata*, “remorse”. The fact that we now regret having taken the vow is the reason the sages were able to say that full intent – an essential element of a valid vow – was lacking from the outset.

But this is precisely what we do when we confess our sins and express our remorse for them. We thereby signal retroactively that full intent was lacking from our sins. Had we known then what we know now, we would not have acted as we did. Therefore we did not really mean to do what we did. That is what Resh Lakish meant when he said that teshuva has the power to retroactively turn deliberate sins into inadvertent ones (Yoma 86b), and inadvertent sins can be forgiven. In fact, this is why, immediately after Kol Nidre we recite the biblical verse that says: “All the congregation of Israel will be forgiven ... for they sinned without intent [bishgaga]” (Num. 15:26). So both the annulment of vows and teshuva share the power of remorse to change or mitigate the past and liberate us from its bonds.

The Avodah – Sair La’Azazel

Abarbanel

Both goats represent aspects of the congregation of Israel. When they are good and honest, following Hashem and clinging to Him, then they are offered “to Hashem.” The inner organs and sacrificial parts of the animal, representing Israel’s innermost thoughts, are sacrificed on the altar; the blood is brought into the Holy of Holies and sprinkled on and in front of the Ark. All this symbolizes devotion to Hashem and shows that the nation will merit the next world and will come under the wings of the Divine Presence.

Regarding this it is said *גורל אחד לה*, “one lot cast to Hashem,” for a *גורל*, a “lot” refers to the reward given to man according to his righteousness or wickedness. The word *גורל* is used for reward in Daniel: *ותעמוד לגורלך לקץ הימין*. How can a lot cast at random be synonymous with the portion allotted to a man as his deserved reward? This is because the decision of the lottery also comes from Hashem’s intervention and not by chance.

However, if the Children of Israel are wicked and sinful, not guarding the honour of the Bet Hamikdash, then their lot is to Azazel, meaning far from Hashem. They become a shameless nation and are forced into exile by their enemies. Azazel is constructed from the words *עז* (shameless) and *אזל* (gone, dispersed). This connotes that the nation is sent away from its land because it became devoid of shame. Their punishment in this world is to be taken away from the land, to be far from the pleasure and light of the Divine Presence. All this is implied by the name Azazel: the shameless (*עז*) will go (*אזל*) to everlasting destruction.

The construction of the verses verifies my hypothesis. First it says: “From the congregation of the Children of Israel he shall take two goats for a sin-offering.” This indicates that they both represented the nation – one for when they are saintly and one for when they are sinful. Then it says: “And Aharon shall take the two goats and stand them before Hashem in the entrance to the tent of meeting.” Why would both goats, including the goat to be sent to Azazel, need to be facing towards the Holy of Holies? This was as if to say to the Children of Israel: Look at the place of your holiness. If you choose to listen, Hashem is waiting to be gracious to you. And if you turn away from Him, His hand will be against you and He will send you away from His land. Similarly: “And Aharon shall place lots upon the two goats, one to Hashem and one to Azazel.” The goats were identical, for both represented the nation. Yet one lot describes Divine reward, while the other expresses the opposite, when the congregation sins.

The analogy drawn between Hashem and the *mikveh* (used for ritual immersion) regarding the *purification of Israel*, placed at the conclusion of the Tractate *Yoma* (dealing with Yom Kippur), tells us a great deal about the nature of Yom Kippur. Consider one of the most important properties of a *mikveh*. To be effective, one must be *totally immersed in the mikveh* (even one infinitesimal hair emerging outside of the *mikveh* water invalidates the immersion). Similarly, Divine Service requires complete self-negation in favor of Hashem. This laudable objective is primarily achieved by the Jewish soul upon its departure from the body — in the hereafter. However, every Yom Kippur, which is a microcosm of the World to Come, the Jew attains a small measure of that *mikveh*-like characteristic — total self-negation and immersion in Godliness. (5641)

↪§ A Receptacle for Torah

וצריכון להיות כלי לקבל התורה . . . הם מקוה טהרה שמוכנים לקבל מי התורה

The comparison between the *mikveh* and Hashem's purification of Israel may be based on a different property of a *mikveh*, its capacity to hold water. So too, to achieve purification on Yom Kippur, the Jewish people must return to its primary mission — serving as a receptacle (i.e. a platform) for the Torah. From its inception (the time of the Giving of the Tablets) Yom Kippur had already been designated as a day on which Israel becomes a receptacle for Torah. The verse from Yechezkel cited in the Mishnah — וְנִרְקַתִּי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים וְטָהַרְתֶּם — may also allude to the Torah (cf. *Taanis 7a* stating that the term “water” refers to Torah). (5662)
